

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 583/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti M., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. P. Ď., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu sp. zn. RP/067/2012 z 9. októbra 2012 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sž 25/2012 z 22. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti M., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdny prieskum zákonností rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada“) sp. zn. RP/067/2012 z 9. októbra 2012 (ďalej aj „rozhodnutie Rady“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 SŽ 25/2012 z 22. mája 2013 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v správnom konaní vedenom Radou pod sp. zn. 293-PLO/O-3295/2012 bola sťažovateľke napadnutým rozhodnutím Rady uložená pokuta 3 000 € pre porušenie ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“), ktoré malo spočívať v tom, že sťažovateľka nedodala Rade na jej výzvu súvislý záznam vo výzve označeného vysielania.

Proti uvedenému rozhodnutiu Rady sa sťažovateľka odvolala. O jej odvolaní rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozhodnutie Rady.

Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd a Rada svojimi rozhodnutiami porušili jej práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a v podstatnej časti svojej argumentácie uvádza:

«... podkladom pre vydanie rozhodnutia RVR, ktoré bolo potvrdené Najvyšším súdom SR, bola skutočnosť, že sťažovateľka nedodala RVR súvislý záznam z vysielania programu na základe vyžiadania RVR.

Sťažovateľka tvrdí, že k zásahu a porušeniu práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru došlo postupom RVR tým, že v rozpore s právom sťažovateľky neobviňovať seba samú použila štátne donútenie a štátnym donútením sa pokúsila získať dôkaz proti sťažovateľke a následne sankcionovala sťažovateľku. Sťažovateľka tvrdí, že k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie došlo aj postupom Najvyššieho súdu SR, ktorý rozhodoval o opravnom prostriedku proti

rozhodnutiu RVR, tým, že neposkytol ochranu ústavných práv sťažovateľky a postup RVR pri získavaní dôkazu a sankcionovaní sťažovateľky vyhodnotil ako súladný so zákonom...

Nie je možné súhlasiť s často uvádzaným názorom Ústavného súdu SR, v zmysle ktorého Ústavný súd nemôže preskúmať možný zásah do namietaných práv sťažovateľky, ktoré nastali v konaní pred správnym orgánom, ak tento postup už preskúmal niektorý so všeobecných súdov (zásada subsidiarity). Ak by sme pripustili takýto názor, účastník konania by nemal účinný nástroj preskúmania zásahu do namietaných práv v prípade, ak by všeobecný súd odmietol poskytnúť ochranu namietaným právam...

Sťažovateľka má za to, že nie je a nebola povinná RVR predložiť záznam z vysielania a to ani na vyžiadanie RVR, nakoľko takáto povinnosť neoprávnene zasahuje do jej garantovaných práv. Spôsob akým dochádza k získaniu dôkazu – záznamu z vysielania programu jednoznačne porušuje právo sťažovateľky na inú právnu ochranu (čl. 46 Ústavy SR) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru), a to v intenciách trestnoprávnej zásady „neobviňovať seba samého“.

Európsky súd pre ľudské práva vo svojich rozhodnutiach k právu neobviňovať sám seba uviedol, že aj keď v článku 6 Dohovoru nie je osobitne uvedené právo mlčať a právo neprispieť k obvineniu vlastnej osoby, tieto práva sú všeobecne uznávaným medzinárodným štandardom, ktorý je jadrom pojmu spravodlivého procesu podľa článku 6. (napr.: Saunders v. Spojené kráľovstvo).

Sťažovateľka tvrdí, že článok 6 Dohovoru sa vzťahuje na prejednávany prípad, nakoľko RVR použila formu štátneho donútenia pri získaní dôkazu, ktorý môže usvedčovať sťažovateľku zo spáchania správneho deliktu a v rozpore s článkom 6 a právom neobviňovať seba samého RVR na základe ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) požadovala aktívnu súčinnosť sťažovateľky pri produkovaní dôkazov proti sebe. Rozhodnutím RVR uložila sťažovateľke sankciu na základe štátnym donútením vyžiadaného dôkazu, ktorý mal (mohol aj nemusel) byť použitý v konaní proti nej...»

V ďalšej časti svojej sťažnosti sťažovateľka uvádza rozhodnutia najvyššieho súdu aj ústavného súdu (rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 3 Sž 21/2012 a sp. zn. 3 Sž 27/2012 z 29. januára 2013 a uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 47/2013-26 z 23. januára 2013), ktoré sa zaoberali námietkou rozporu so zásadou „nikto nie je povinný sám seba obviňovať“

a vyslovili nedôvodnosť uvedenej námietky, a argumentuje proti záverom, ktorými súdy objasnili svoje tvrdenia. V tejto časti svojej argumentácie sťažovateľka poukazuje na konkrétne rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sú podľa nej aplikovateľné pre daný prípad a podporujú jej právny názor.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci jej sťažnosti vydal tento nález:

„1. Základné právo spoločnosti M., s. r. o... na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2) Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2Sž/25/2012 zo dňa 22. 05. 2013 a rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu zo dňa 09. 10. 2012, číslo RP/067/2012, v konaní vedenom pod spisovou značkou 293-PLO/O-3295/2012 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní o odvolaní pod sp. zn.: 2Sž/25/2012 zo dňa 22. 05. 2013 a rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisiu zo dňa 09. 10. 2012, číslo RP/067/2012, v konaní vedenom pod spisovou značkou 293-PLO/O-3295/2012, sa zrušujú vo všetkých výrokoch a vec sa vracia Rade pre vysielanie a retransmisiu na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd SR a Rada pre vysielanie a retransmisiu sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť spoločnosti M., s. r. o... trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 EUR na účet A., s. r. o., do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím Rady a rozsudkom najvyššieho súdu. Najvyšší súd označeným rozhodnutím potvrdil podľa § 250q ods. 2 OSP Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj

„OSP“) napadnuté rozhodnutie Rady, keďže dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu sú v súlade so zákonom.

K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv rozhodnutím Rady

V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Napadnuté rozhodnutie Rady je rozhodnutím orgánu verejnej správy, proti ktorému je podľa § 64 ods. 6 zákona o vysielaní a retransmisii prípustný opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje najvyšší súd podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Sťažovateľka v tomto prípade využila možnosť podať odvolanie proti rozhodnutiu správneho orgánu, a preto o ochrane jej práv voči uvedenému rozhodnutiu Rady rozhodoval

v odvolacom konaní najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodovať o uvedenom opravnom prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu Rady v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv rozsudkom najvyššieho súdu

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu

zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietaný rozsudok najvyššieho súdu.

Vo vzťahu k rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľka namieta zásah do jej práva neobviňovať samú seba, a to na základe štátneho donútenia s hrozbou sankcie pri získavaní dôkazu. Sťažovateľka sa na základe toho domnieva, že nie je povinná predložiť Rade záznam z vysielania televízneho programu, keďže táto povinnosť neoprávnené zasahuje do jej práv garantovaných ústavou a dohovorom, pričom poukazuje aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), konkrétne uvádza, že napr.

rozhodnutia Funke v. Francúzsko, Allen v. Spojené kráľovstvo, Martinen v. Fínsko, Chambaz v. Švajčiarsko, ako aj Bykov v. Rusko sú plne aplikovateľné na prejednávajúcu vec. Tvrdí tiež, že každé „sebaobviňovanie“ treba skúmať ad-hoc, a keď je sťažovateľka hoci aj nepatrne podozrivou osobou, musia byť garantované jej práva vrátane práva neposkytovať aktívnu súčinnosť pri produkovani dôkazov vo svoj neprospech.

Sťažovateľka tiež poukazuje na rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a ústavného súdu, ktorá *«jednoznačne priznáva právo RVR na vyhotovovanie záznamov z vysielania na vlastnom nahrávacom zariadení. Preto v rozpore s názorom Ústavného súdu SR (IV. ÚS 47/2013-26), ktorý uviedol, že „Rada ako regulačný orgán môže reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie tejto povinnosti vysielateľom len tak, že si od vysielateľa vyžiada súvislý záznam vysielania“*, sťažovateľka uvádza, že samotný Ústavný súd SR priznal RVR právo kontrolovať plnenie, resp. neplnenie povinnosti prostredníctvom vyhotovovania záznamov z vysielania na vlastnom nahrávacom zariadení, ktoré RVR extenzívne pri svojej činnosti využíva. Ak takýmto postupom RVR realizuje svoju právomoc, potom nemôže existovať proporcionalita zásahu do práv sťažovateľky na základe ustanovenia § 16 ods. 3 písm. l) Zákona o vysielaní, nakoľko RVR má právo a dokonca povinnosť využiť všetky prostriedky na zistenie skutkového stavu veci, čiže aj vyhotovovať záznamy z vysielania na vlastnom nahrávacom zariadení.». Z uvedeného sťažovateľke vyplýva, že účel sledovaný obmedzením základného práva je možné dosiahnuť aj spôsobom pre ňu menej obmedzujúcim.

Ústavný súd argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu a nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri zistení a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd po preskúmaní rozsudku najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd sa relevantne vysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky (ktoré tvoria aj jej sťažnostnú argumentáciu) a svoje závery dostatočne odôvodnil, keď uviedol:

«Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v zmysle jednotlivých odvolacích dôvodov navrhovateľa bolo posúdiť, či postup odporkyne v správnom konaní bol v súlade so zákonom, či je preukázané nedodanie požadovaného záznamu vysielania a či bola v súlade so zákonom uložená sankcia.

Podľa § 4 zákona č. 308/2000 Z. z. poslaním Rady je presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnu reguláciu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie. Zároveň Rada dbá o uchovávanie plurality informácií v spravodajských reláciách vysielateľov, ktorí vysielajú na základe zákona, alebo na základe licencie podľa tohto zákona. Dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Činnosť Rady vyplývajúcu z tohto jej poslania a pôsobnosti, upravenej v § 5 zákona č. 308/2000 Z. z., vykonávajú členovia Rady a úlohy spojené s činnosťou Rady plnia zamestnanci jej Kancelárie Rady pre vysielanie a retransmisiu.

Podľa § 5 ods. 1 písm. m/ zákona č. 308/2000 Z. z. do pôsobnosti Rady v oblasti výkonu štátnej správy patrí žiadať záznamy vysielania od vysielateľov v prípade potreby.

Podľa § 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z. z. vysielateľ je povinný uchovávať súvislé záznamy vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite; na vyžiadanie Rady poskytne vysielateľ záznam vysielania na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí Rada v licencii po dohode s vysielateľom.

Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

- a) upozornenie na porušenie zákona,
- b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
- c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti,
- d) pokutu,
- e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti.

Podľa § 67 ods. 2 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby, okrem vysielateľa prostredníctvom internetu, od 165 eur do 6 638 eur a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 99 eur do 1659 eur, ak neposkytol Rade požadovaný záznam vysielania [§ 16 ods. 3 písm. l/]...

Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3Sž/27/2012 z 29. januára 2013 uviedol, že „Prevádzkovanie vysielania je licencovanou činnosťou, na ktorú sú kladené osobitné požiadavky, medzi ktoré patrí i uchovávanie súvislého záznamu z vysielania počas 45 dní odo dňa ich vysielania v zodpovedajúcej kvalite a povinnosť na vyžiadanie rady ich poskytnúť na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencií po dohode s vysielateľom. Ide o povinnosť, ktorá je súčasťou licencie na vysielanie a má evidenčný a archivačný charakter. Obdobnú povinnosť majú vysielatelia aj v iných krajinách napr. v Českej republike (§ 32 ods. 1 písm. l/ zák. č. 231/2001 Sb. v znení neskorších predpisov). Samotnú existenciu tejto povinnosti senát nevníma ako rozpornú s článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie č. 209/1992 Zb.). Ide o predloženie „pasívneho záznamu“ vysielateľom, ktoré nevykazuje znaky podávania svedectva vo svoj neprospech. Plnenie tejto povinnosti nie je spojené s požiadavkou na podávanie vysvetlení, svedectiev, respektíve akejkolvek aktívnej činnosti. Naopak, ako už bolo zmienené, druh technického nosiča, na ktorom vysielateľ poskytne rade svoj záznam vysielania (§ 16 ods. 3 písm. l/ zákona č. 308/2000 Z. z.) je súčasťou rozhodnutia a implicitne obsahuje záväzok k plneniu tejto povinnosti (§ 49 ods. 4 písm. j/ zák. č. 308/2000 Z. z.). Prevádzkovanie vysielania je určitou výsadou podnikateľského subjektu na trhu a plnenie povinností vysielateľa podstupuje dobrovoľne.“

K namietanému porušeniu zákazu donucovania k sebaobviňovaniu je potrebné prijať jednoznačný záver, že v prejednávanej veci sa jednalo o splnenie zákonom stanovenej povinnosti. Tiež nie je zanedbateľná okolnosť, že záznam vysielania, ktorý je vysielateľ povinný poskytnúť, predsa nie je skutočnosťou známou len vysielateľovi, ale ide o komunikát šírený verejne, spôsobom umožňujúcim oboznámiť sa s jeho obsahom širokému okruhu recipientov na multiregionálnej ploche. Vysielateľ teda neprodukuje dôkaz, ktorý nie je známy, ide len o podklad pre zákonnú činnosť Rady, ktorý už predsa „všetci“ videli.

Podnikanie navrhovateľa možno považovať za činnosť osobitnej povahy, vzhľadom na to, že na túto činnosť je potrebné získať licenciu, a tiež treba vziať do úvahy rozsah

a dosah (tak plošný ako aj osobný), ktorý činnosť navrhovateľa zaznamenáva. Vysielanie, a teda podnikateľskú činnosť navrhovateľa, reguluje zákon, a to nie z dôvodu, žeby chcel štát nadmieru zasahovať do výkonu slobodného podnikania, ale z dôvodu ochrany práv a oprávnených záujmov spoločnosti. Vzhľadom na široké možnosti vysielateľov do istej miery ovplyvňovať život spoločnosti, a to tak v pozitívnom ako aj v negatívnom zmysle, zákonodarca uznal za potrebné túto oblasť regulovať zákonom a dať jej jasné pravidlá. Vysielateľ ako podnikateľ má široké možnosti, ale tie nemožno uplatňovať bez splnenia si zákonných povinností. Navrhovateľ pri rozhodovaní získať licenciu na vysielanie mal vedomosť, akým spôsobom je táto oblasť regulovaná právnymi normami, a že jeho povinnosťou pri vykonávaní licencovanej činnosti je dodržiavať zákon a podmienky licencie. Z argumentácie navrhovateľa však možno získať dojem, ako keby chcel úplne vylúčiť základné zákonné oprávnenie a poslanie Rady, t. j. vykonávať dohľad, či jeho vysielanie je v súlade so zákonom. Navrhovateľ popiera právo správneho orgánu vyžiadať si záznam vysielania (ktoré je výslovne upravené v zákone regulujúcom činnosť navrhovateľa) a z iných konaní má najvyšší súd vedomosť, že navrhovateľ tiež namietal, keď správny orgán vyhotovil záznam vysielania navrhovateľa vlastnými prostriedkami a vlastnou činnosťou. Takýmto spôsobom môžeme dospieť k tomu, že nebude existovať relevantný a najviac hodnoverný podklad na posúdenie, či navrhovateľ vysielal v rámci zákonných pravidiel, a teda v konečnom dôsledku bude navrhovateľ nekontrolovateľný a nepostihnuteľný.

Navrhovateľovi ako vysielateľovi zákon neustanovuje len samé obmedzujúce povinnosti, v tom prípade by asi navrhovateľ túto činnosť nevykonával (keďže ide o jeho slobodné rozhodnutie). Avšak vzhľadom na povahu svojej činnosti musí navrhovateľ rešpektovať všetky zákonné pravidlá a nevyberať si len tie, ktoré mu vyhovujú. Len tak na okraj najvyšší súd upriamuje pozornosť na ustanovenie 15b zákona č. 308/2000 Z. z., ktoré orgánom verejnej moci, nimi zriadeným rozpočtovým organizáciám a príspevkovým organizáciám a právnickým osobám zriadeným zákonom ukladá povinnosť poskytovať vysielateľovi informácie o svojej činnosti na účely pravdivého, včasného a všestranného informovania verejnosti. Z uvedeného je zrejmé, že ide o uzákonené pravidlo správania sa zaväzujúce iné osoby (štátne orgány a štátom zriadené organizácie) prejavovať súčinnosť vo vzťahu k navrhovateľovi, a teda konať v jeho prospech. Ako už bolo povedané,

podnikanie navrhovateľa sa riadi zákonnými pravidlami, jeho činnosť zahŕňa široké oprávnenia, ktorým neoddeliteľne vzájomne korešpondujú aj určité povinnosti...»

Ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej sa už zaoberal uvedenou námietkou sťažovateľky a jej tvrdením, že uloženie povinnosti predložiť záznam televízneho vysielania je porušením jej základného práva neobviňovať seba samu, ktoré je zahrnuté tak v základnom práve podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj v práve podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. v konaniach vedených pod sp. zn. IV. ÚS 92/09, IV. ÚS 47/2013, III. ÚS 331/2013).

Ústavný súd v celom rozsahu odkazuje na svoje závery vyslovené v obdobnej veci sťažovateľky (s totožnou sťažnostnou argumentáciou), o ktorej rozhodol uznesením sp. zn. III. ÚS 331/2013 z 18. júla 2013, a uviedol: «Podľa názoru ústavného súdu výklad § 16 ods. 3 písm. l) zákona o vysielaní a retransmisii, v zmysle ktorého na vyžiadanie rady poskytne vysielateľ záznam vysielania na zvyčajnom technickom nosiči, ktorého druh určí rada v licencií po dohode s vysielateľom je vecne správny a z ústavného hľadiska bez akýchkoľvek pochybností akceptovateľný.

K námietke sťažovateľky o existencii okolnosti vylučujúcej protiprávnosť jej konania (právo neobviňovať seba samu) ústavný súd opakovane uvádza (napr. sp. zn. IV. ÚS 12/2013), že podľa judikatúry ESĽP je rozdiel medzi tým, či správny orgán alebo súd konal v súlade s čl. 6 dohovoru (resp. čl. 46 ústavy) pri preskúmaní uloženia pokuty za nepredloženie určitých informácií, a tým, či môže štát uložiť povinnosť vyžadovať od fyzických osôb a právnických osôb určité informácie (pozri rozsudok ESĽP J. B. proti Švajčiarsku z 3. mája 2001, sťažnosť č. 31827/96 vo vzťahu k informáciám potrebným na správne určenie daňovej povinnosti).

Podľa názoru ústavného súdu nemožno v zákonom ustanovenej povinnosti predložiť záznam z vysielania identifikovať „produkcii dôkazov“ proti sebe, ale ide o preukázanie splnenia zákonnej povinnosti (uchovávať záznamy z vysielania po určitý čas), ktorá bola osobám v pozícii sťažovateľky, regulovaných osobitnými právnymi predpismi, uložená ex ante vo všeobecnom záujme a ktorá slúži na riadny výkon funkcií Rady. Rada ako regulačný orgán môže reálne skontrolovať splnenie, resp. nesplnenie tejto povinnosti

vysielateľom len tak, že si od vysielateľa vyžiada súvislý záznam vysielania, a tento je vysielateľ povinný poskytnúť jej na zvyčajnom technickom nosiči (IV. ÚS 92/09), čím uloženie povinnosti sleduje legitímny cieľ výkonu kontroly v tejto oblasti, pričom miera zásahu (povinnosť vydať záznam) je vzhľadom na postavenie subjektov v oblasti vysielania a retransmisie marginálna.

Ústavný súd zároveň podotýka, že nepredloženie záznamov z vysielania nie je spojené s hrozbou trestnoprávneho postihu nad rámec peňažných poriadkových pokút za nepredloženie záznamu...»

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Keďže ústavný súd nezistil možnosť sťažovateľkou namietaného porušenia označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sťažovateľky v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013